

เกณฑ์มาตรฐาน
ความมั่นคงทางการเงิน
(PRUDENTIAL STANDARDS)
ของสหกรณ์ออมทรัพย์

นำเสนอโดย
สุรจิตต์ แก้วชิงดวง

วิชานี้ จะทำให้รู้ว่า ในสหกรณ์ของท่าน

1. ควรจะมี   **ทุนเรือนหุ้น**   **เป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ (ทุนดำเนินงาน)**
ทุนสำรอง   **เป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ (ทุนดำเนินงาน)**
เงินรับฝาก   **เป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ (ทุนดำเนินงาน)**
เงินกู้ยืม   **เป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ (ทุนดำเนินงาน)**
2. ควรจะมี   **เงินให้สมาชิกคู่รวมกับเงินให้สหกรณ์อื่นคู่**
เป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ (ทุนดำเนินงาน)
เงินฝากและเงินลงทุน เป็นร้อยละเท่าไรของสินทรัพย์ (ทุนดำเนินงาน)
ฯลฯ

ประเด็นนำเสนอ

1. บทสรุปผู้บริหาร
2. ความหมายและพัฒนาการของการบริหารการเงิน
3. เกณฑ์ต่าง ๆ ที่วัดความมีประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์ที่ใช้อยู่
4. เกณฑ์มาตรฐานความมั่นคงทางการเงิน
(PRUDENTIAL STANDARDS)
ของสหกรณ์ออมทรัพย์

ผลการวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาระบบการเงิน
สหกรณ์ที่เกื้อหนุนการพึ่งพาตนเองและร่วมมือกันระหว่าง
สหกรณ์ (Self Help Organization: SHOs System)” โดย
สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระบบเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้บุคคลหรือองค์กร
มีการปฏิบัติอยู่ในกรอบและมาตรฐานที่ได้ถูกวางไว้ ระบบจึงเป็น
เครื่องมือกรองชั้นดีที่จะคัดบุคคลหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ของระบบนั้น ๆ

พัฒนาระบบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4 ประการ

- 1) ระบบการเงินที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรการเงินตามหลักมาตรฐานสากลเพื่อภาพลักษณ์เป็นที่เชื่อมั่นไว้วางใจ
- 2) ระบบการเงินที่มีบริการด้านการเงินที่เป็นธรรม มุ่งเน้นการส่งเสริมให้
สมาชิกประหยัด มีจิตสำนึกการออมและมีวินัยทางการเงินเพื่อความมั่นคงทาง
เศรษฐกิจและการยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของสมาชิก
- 3) ระบบการเงินที่มีโครงสร้างพื้นฐานและกลไกการบริหารความเสี่ยง
สภาพคล่อง ความเพียงพอของเงินทุน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งเป็นปึกแผ่น บน
พื้นฐานของระบบการบริหารจัดการที่มีอิสระพึ่งพาตนเองได้
- 4) ระบบการเงินที่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม
ของทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความรู้ความเข้าใจในอัตลักษณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สุขภาพทางการเงินของสหกรณ์

ค่ามาตรฐาน (Standard)

กับ

ค่าเฉลี่ย (Peer Group)

ระบบเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้บุคคลหรือองค์กร มีการปฏิบัติอยู่ในกรอบและมาตรฐานที่ได้ถูกวางไว้ ระบบจึงเป็นเครื่องมือทรงชั้นดีที่จะตัดบุคคลหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของระบบนั้นๆ

เกณฑ์มาตรฐานความมั่นคงทางการเงิน ของสหกรณ์ต้องตอบโจทย์ให้ได้ทั้ง

- ความเป็นสหกรณ์
- ความเป็นธุรกิจการเงินที่ดี

ดังนั้นความความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ และ
ธุรกิจการเงินที่ดีจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

สหกรณ์ ทำานนี้ถึงอะไร?

.....

.....

คุณภาพแห่งชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง : จากครรภ์ถึงเชิงตะกอน

เมื่อผมอยู่ในครรภ์ของแม่ ผมต้องการให้แม่ได้รับประทานอาหารที่เป็นคุณประโยชน์ และได้รับความเอาใจใส่และบริการอันดีในเรื่องสวัสดิการของแม่และเด็ก .....

พ่อกับแม่จะแต่งงานกันถูกกฎหมายหรือธรรมเนียมประเพณีหรือไม่ไม่สำคัญ แต่สำคัญที่พ่อกับแม่ต้องอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขทำความอบอุ่นให้ผมและพี่น้อง.....

ผมต้องการไปโรงเรียน พี่สาวหรือน้องสาวผมก็ต้องการไปโรงเรียนจะได้มีความรู้ หากินได้ และจะได้รู้คุณธรรมแห่งชีวิต.....

เมื่อออกจากโรงเรียนแล้ว ผมต้องการงานอาชีพที่มีความหมาย ทำให้ได้รับความพอใจว่า ตนได้ทำงานเป็นประโยชน์แก่สังคม.....

ผมต้องการสุขภาพอนามัยอันดี และรัฐบาลจะต้องให้บริการป้องกันโรคแก่ผมฟรี กับบริการการแพทย์ รักษาพยาบาลอย่างถูกต้อง.....

**เรื่องอะไรที่ผมทำเองไม่ได้หรือได้แต่ไม่ดี ผมก็จะร่วมมือกับเพื่อนฝูงในรูปสหกรณ์ .....
จะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน .....**

เรื่องที่ผมเรียกร้องข้างต้นนี้ผมไม่เรียกร้องเปล่า ผมยินดีเสียภาษีอากรในส่วนร่วมตามอัตรา.....

การรวมกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
จึงเป็น **พื้นฐานของสหกรณ์**
โดยสมาชิกจะต้องช่วยตนเองเสียก่อน

การช่วยตนเอง คือ การประหยัดและอดออม

การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คือ การนำเงินออมของเพื่อน
มาช่วยเหลือเพื่อนที่เดือดร้อนโดยการให้กู้
เพื่อการอันจำเป็นและมีประโยชน์

ศัพท์ทางสหกรณ์

ปี 2387-2538 **เอกลักษณ์ของสหกรณ์** ประกอบด้วย หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ ตั้งแต่ 23 กันยายน 2538 เพิ่มคำว่า "ค่านิยมสหกรณ์" ขึ้นมาอีกคำหนึ่ง

ถ้อยแถลง ขององค์การสัมพันธ์สหภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (ICA)

เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2538 ว่าด้วยเรื่อง **เอกลักษณ์ของสหกรณ์**

สหกรณ์ (Cooperatives) คือองค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตยเพื่อสนองความต้องการ(อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ค่านิยมสหกรณ์ (Cooperative Values) สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งค่านิยมของการพึ่งพาตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริตความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคม และความเอื้ออาทร

อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology) คือความเชื่อร่วมกันที่ว่า การพึ่งพาตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์จะ นำไปสู่การกินดีอยู่ดีมีความเป็นธรรม และสันติสุขในสังคม

หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles)

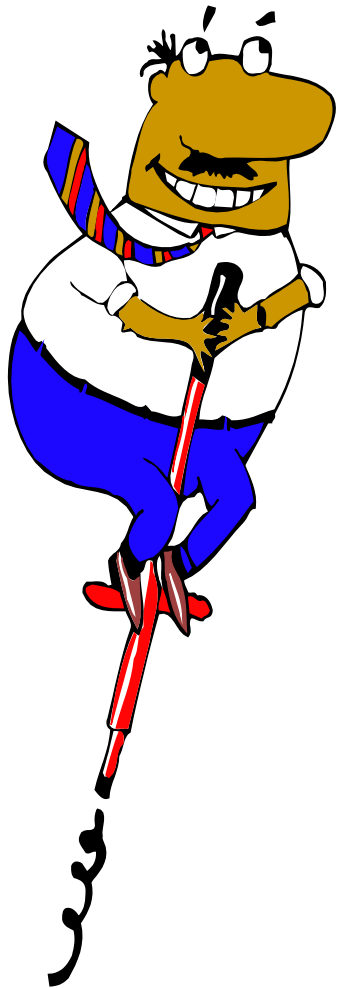
คือแนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้ค่านิยมของสหกรณ์เกิดผลเป็น รูปธรรม (มี 7 ประการ)

วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

คือการนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมเพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิก โดยไม่ละเลย หลักการ ภารกิจที่ดี

9

คำที่นักสหกรณ์ไม่ค่อยอยากได้ยิน

กำไร

~~Profit~~

ธุรกิจ

~~Business~~

แข่งขัน

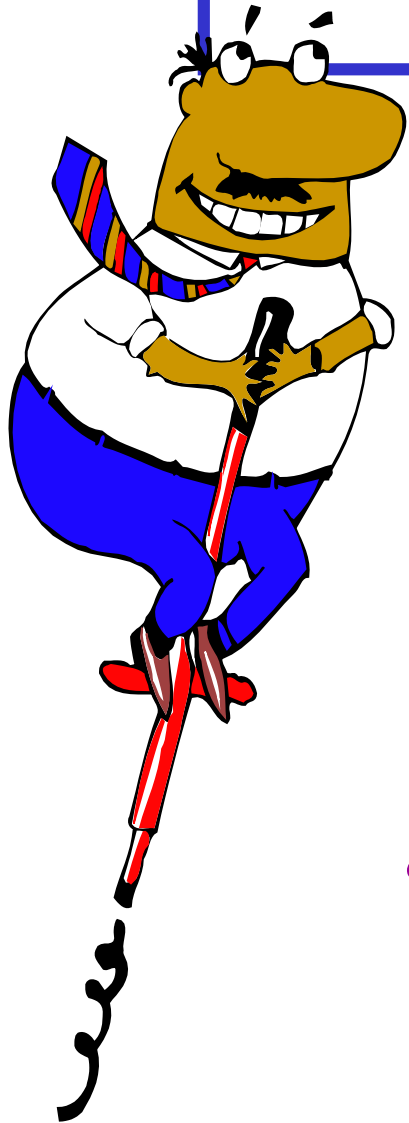
~~Competition~~

การตลาด

~~Marketing~~

9

คำที่นักสหกรณ์ไม่ค่อยอยากได้ยิน

กำไร

Profit

มีกำไรเพื่อนำมาจัดบริการสิ่งที่ดีกว่า
(to have profit, for a better service)

ธุรกิจ

Business

แข่งขัน

Competition

การตลาด

Marketing

หลักการของการบริหารการเงิน

1. ต้องมีทุนของตัวเองในจำนวนที่เพียงพอ
(ทุนของตัวเองคือ ทุนเรือนหุ้น และทุนสำรอง)
2. ต้องมีทรัพย์สินที่มีคุณภาพ
(เงินให้กู้ เงินฝากและลงทุน มีความเสี่ยง-ต่ำ)
3. ต้องสร้างรายได้ (ทางสายกลาง ไม่สุดโต่ง)
4. ต้องมีสภาพคล่อง (ทรัพย์สินเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว)
5. ต้องมีการบริหารความเสี่ยงและมีอัตราการเจริญเติบโตที่เหมาะสม

ศัพท์ทางการเงินและบัญชี

ทุนของสหกรณ์

- ทุนดำเนินงาน
- เงินรับฝาก
- เงินกู้ยืม
- ทุนสำรอง
- ทุนเรือนหุ้น
- ดอกเบี้ยจ่าย
- เงินปันผล
- ต้นทุนทางการเงิน
- ต้นทุนค่าใช้จ่าย
- .....

- สินทรัพย์ (ทรัพย์สิน)
- เงินให้กู้
- เงินฝาก
- เงินลงทุน
- ดอกเบี้ยรับ
- ผลตอบแทน
- รายได้
- สภาพคล่อง
- โบนัส
- ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
- หนี้สูญ

งบแสดงฐานะการเงิน (ล้านบาท)

ณ ธันวาคม 2563

แหล่งใช้ไปของเงินทุน		แหล่งที่มาของเงินทุน	
สินทรัพย์		หนี้สิน	
เงินสด + เงินฝากธนาคาร	112.26	เงินกู้ยืม	27.00
เงินให้สมาชิกกู้	6,242.20	เงินรับฝาก	2,855.14
อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	1.30	.....	.....
.....	.....	รวมหนี้สิน	2,885.64
		ทุนของสหกรณ์	
		ทุนเรือนหุ้น	2,958.16
		ทุนสำรอง	356.91
		ทุนสะสมอื่น ๆ	19.14
		กำไรสุทธิประจำปี	183.41
		รวมทุนของสหกรณ์	3,517.62
รวมสินทรัพย์	6,403.26	รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	6,403.26

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)
สำหรับปีสิ้นสุด ธันวาคม 2563

รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้	290.10
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร+เงินลงทุน	<u>0.38</u>
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทน	<u>290.48</u>
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	58.27
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	<u>0.02</u>
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	<u>58.29</u>
หัก หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	
หนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้เงินกู้	3.80
หนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้ขาดสมาชิกภาพ	(3.52)
หนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	<u>1.20</u>
รวมหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	<u>1.48</u>
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนสุทธิ	<u>230.71</u>
บวก รายได้อื่น	<u>0.58</u>
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	11.10
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารอุปกรณ์	1.44
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	26.01
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น	<u>9.33</u>
รวม ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>47.88</u>
กำไรสุทธิประจำปี	<u>183.41</u>

โครงสร้างทางการเงินที่มีประสิทธิภาพในสหกรณ์การเงิน PRUDENTIAL STANDARD ของสภาเครดิตยูเนียนโลก : PEARLS

ทรัพย์สิน

=

หนี้สิน + ทุน

เงินฝากและลงทุน ไม่เกิน 30%

เงินให้สมาชิกกู้ 70-80%

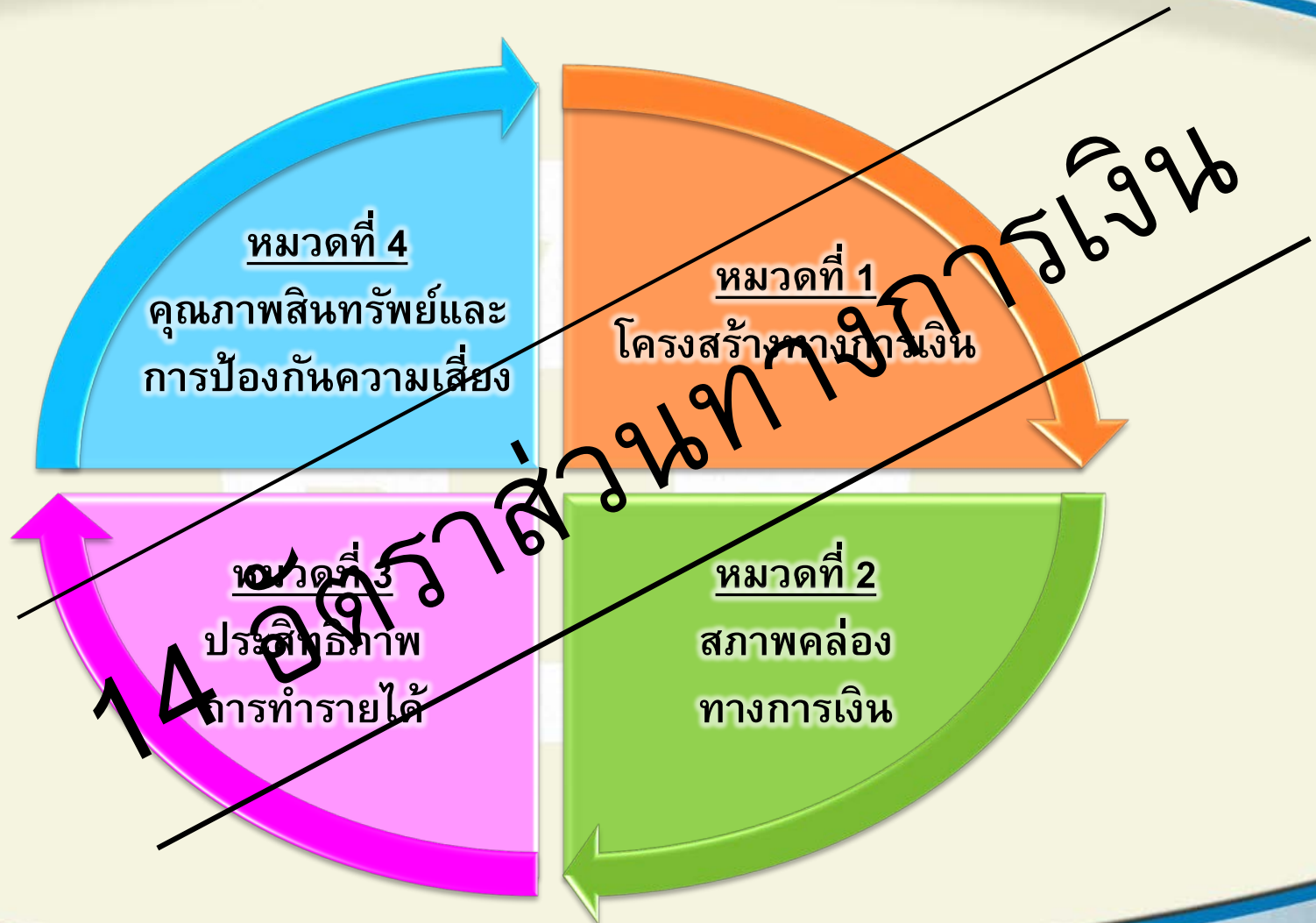
ทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ น้อยกว่า 5%

เงินรับฝาก 70-80%

ทุนเรือนหุ้น ไม่เกิน 20%

ทุนสำรอง อย่างน้อย 10%

1. เกณฑ์มาตรฐานความมั่นคงทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์

1. การบริหารการเงิน หมายถึงอะไร?

...หมายถึง

“การจัดการเงินทุน และการนำเงินทุนไปใช้
ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์”

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ คือ .....

วัตถุประสงค์ของธุรกิจเอกชน คือ .....

อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และเงินให้สินเชื่อ **ต.ค.63/ก.ย.64**

ธนาคาร	เงินฝาก			เงินให้สินเชื่อ			อัตราส่วนและเงินปันผล ปี 62		
	ออมทรัพย์	12 เดือน	24 เดือน	MOR	MLR	MRR	ROA	ROE	เงินปันผล ตอบแทน
กรุงเทพ	0.25 %	0.50 %	0.50 %	5.8750 %	5.2500 %	5.7500 %	1.47 %	8.52 %	4.06 %
กรุงไทย	0.25 %	0.50 %	0.50 %	5.8200 %	5.2500 %	6.2200 %	1.37 %	9.09 %	4.38 %
กสิกรไทย	0.25 %	(0.40)	(0.45)	5.8400 %	5.4700 %	5.9700 %	1.67 %	9.90 %	2.65 %
		0.45	0.50						
ไทยพาณิชย์	0.25 %	(0.40)	(0.45)	5.8450 %	5.2500 %	5.9950 %	1.93 %	10.36 %	4.51 %
		0.50	0.50						
กรุงศรีอยุธยา	0.25 %	0.50 %	0.50 %	5.9500 %	5.5800 %	6.0500 %	1.82 %	12.76 %	2.83 %

ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุน

หมายถึง การมีเงินทุนของตัวเอง
ในจำนวนที่เพียงพอ ทุนดำเนินงานมีต้นทุนต่ำ ทั้งต้นทุน
ทางการเงิน และต้นทุนบริหาร

กรณีธนาคาร ต้องมีทุนของตัวเองต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่ต่ำ
กว่าร้อยละ 8-8.5 ซึ่งถือใช้กันทั่วโลก

กรณีสหกรณ์

- กลุ่มที่ขาดแคลนเงินทุน จะมีทุนของตัวเองในจำนวนที่
สูงกว่าหนี้สิน(เงินรับฝากจากสมาชิก)
- กลุ่มที่เงินทุนเหลือ จะมีหนี้สิน(เงินรับฝากจากสมาชิก)
ในจำนวนที่ใกล้เคียงหรือมากกว่าทุนของตัวเอง

ประสิทธิภาพการใช้เงินทุน

หมายถึง การใช้เงินทุนเพื่อสร้างทรัพย์สินที่ทำรายได้ให้เหมาะสม ควบคู่กันกับการมีสภาพคล่องที่ดี

เงินให้กู้ เป็นทรัพย์สินที่สร้างรายได้สูง แต่มีสภาพคล่องที่ต่ำ

เงินฝาก/เงินลงทุน(ตราสารหนี้) เป็นทรัพย์สินที่สร้างรายได้ไม่สูงแต่มีสภาพคล่องดี

Thailand 1.0 – 4.0

พัฒนาการการเงินของสหกรณ์ 1.0 – 4.0

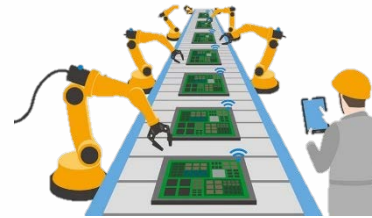
Agriculture

Factory

Automation

Innovation

Thailand 1.0

Thailand 2.0

Thailand 3.0

Thailand 4.0

การบริหารการเงิน

พัฒนาการของการบริหารการเงิน 1.0 – 4.0

ทรัพย์สิน

=

หนี้สิน + ทุน

1.0
เงินให้สมาชิกกู้ +
เงินสด + ธนาคาร

=

ทุนเรือนหุ้น + ทุนสำรอง
(ทุนของสหกรณ์)

ระยะเริ่มแรกแหล่งเงินทุนจะมาจากทุนเรือนหุ้นและ
ทุนสำรองแล้วนำไปให้สมาชิกกู้ (มีคิวเงินกู้) กับฝากธนาคาร/
ชสอ.

การบริหารการเงิน (ต่อ)

พัฒนาการของการบริหารการเงิน 1.0 – 4.0 (ต่อ)

ทรัพย์สิน

=

หนี้สิน + ทุน

เงินให้สมาชิกกู้ +
เงินสด + ธนาคาร

=

เงินกู้ยืม + ทุนของสหกรณ์

2.0

ระยะต่อมา สหกรณ์กล้าที่จะกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ
เพื่อนำมาให้สมาชิกกู้เงินได้หลายประเภทเพิ่มขึ้น

ยุค 1.0 – 2.0 (พ.ศ.2519 – 2527)

แหล่งใช้ไปของเงินทุน		แหล่งที่มาของเงินทุน	
สินทรัพย์		หนี้สิน	
เงินสด + เงินฝาก <i>สภาพคล่อง</i>	0.3	เงินรับฝาก	.....
เงินให้สมาชิกกู้ <i>รายได้</i>	30.0	เงินกู้	2.0
		ทุน	
		ทุนเรือนหุ้น	} <i>ทุนของสหกรณ์ ความมั่นคง</i>
		ทุนสำรอง	
			0.3
		กำไรสุทธิ	3.0
	30.3		30.3

การบริหารการเงิน (ต่อ)

พัฒนาการของการบริหารการเงิน 1.0 – 4.0 (ต่อ)

ทรัพย์สิน

=

หนี้สิน + ทุน

3.0

เงินให้สมาชิก +
เงินสด/ธนาคาร + สำนักงาน

=

เงินรับฝาก + เงินกู้ยืม +
ทุนของสหกรณ์

ในระยาะนี้สหกรณ์เริ่มรับฝากเงินจากสมาชิก ทำให้มีทุนดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น มีเงินให้สมาชิกครบทุกประเภท และอาจสร้างสำนักงานของสหกรณ์ขึ้น

ยุค 3.0 (พ.ศ.2536)

แหล่งใช้ไปของเงินทุน		แหล่งที่มาของเงินทุน	
สินทรัพย์		หนี้สิน	
เงินสด + เงินฝาก + เงินลงทุน	30	เงินรับฝาก	240
<i>สภาพคล่อง + รายได้</i>		เงินกู้	30
เงินให้สมาชิกกู้ <i>รายได้</i>	429		
		ทุน	
		ทุนเรือนหุ้น	170
		ทุนสำรอง	12
		<i>ทุนของสหกรณ์ ความมั่นคง</i>	
ที่ดินอาคารสำนักงาน	.....	กำไรสุทธิ	7
	459		459

การบริหารการเงิน (ต่อ)

พัฒนาการของการบริหารการเงิน 1.0 – 4.0 (ต่อ)

ทรัพย์สิน

=

หนี้สิน + ทุน

4.0
เงินให้สมาชิกกู้/สหกรณ์อื่นกู้ +
เงินสด/ธนาคาร +
เงินลงทุน + สำนักงาน

=

เงินรับฝาก + เงินกู้ยืม +
ทุนของสหกรณ์

ถือเป็นระยะที่สหกรณ์มีพัฒนาการทางการเงินมากที่สุด ลดการ
กู้ยืมจากภายนอก มีเงินทุนภายในเพียงพอที่จะให้สมาชิกและสหกรณ์
อื่นกู้ มีเงินลงทุนเพื่อสร้างรายได้และรักษาสภาพคล่องควบคู่กันไป
ด้วย

ยุค 4.0 (พ.ศ.2562)

แหล่งใช้ไปของเงินทุน		แหล่งที่มาของเงินทุน	
สินทรัพย์		หนี้สิน	
เงินสด + เงินฝาก + เงินลงทุน	3,600	เงินรับฝาก	3,530
<i>สภาพคล่อง + รายได้</i>		เงินกู้	1,400
เงินให้สมาชิกกู้	3,450		
เงินให้สหกรณ์อื่นกู้	1,000		
		ทุน	
		ทุนเรือนหุ้น	2,700
		ทุนสำรอง	350
		<i>ทุนของสหกรณ์ ความมั่นคง</i>	
ที่ดินอาคารสำนักงาน	.....	กำไรสุทธิ	70
	8,050		8,050

จุดอ่อน – จุดแข็งของ แหล่งเงินทุน และทางใช้เงินทุนในแต่ละตัว

	จุดอ่อน (ความเสี่ยง)	จุดแข็ง
ทุนเรือนหุ้น	ต้นทุนสูง	เป็นทุนระยะยาว มีขั้นตอนการถอนคืนที่ชัดเจน
ทุนสำรอง	-	ไม่มีต้นทุน
เงินรับฝาก	ถอนคืนได้ตลอดเวลา	ต้นทุนต่ำ สหกรณ์กำหนดดอกเบี้ยได้เอง
เงินกู้ยืม	ต้นทุนสูง เจ้าหนี้เป็นผู้กำหนดดอกเบี้ย	มีกำหนดการชำระคืนที่ชัดเจน
เงินให้สมาชิกกู้ /สหกรณ์อื่นกู้	สภาพคล่องต่ำ	สหกรณ์กำหนดดอกเบี้ยได้เอง ดอกเบี้ยขึ้น – ลงได้
เงินฝาก - เงินลงทุน	ดอกเบี้ยคงที่	สภาพคล่องดีกว่าเงินให้กู้

ขจัดจุดอ่อน - เสริมจุดแข็ง

การคำนวณต้นทุน

	สหกรณ์ ก			สหกรณ์ ข		
	จำนวน	ต้นทุน	ต้นทุนเฉลี่ย	จำนวน	ต้นทุน	ต้นทุนเฉลี่ย
เงินรับฝากสมาชิก	25	3	0.75	65	3	1.95
ทุนเรือนหุ้น	70	5	3.5	30	5	1.5
ทุนสำรอง	5	-	-	5	-	-
รวม	100		4.25	100		3.45

การคำนวณผลตอบแทน

	สหกรณ์ ก			สหกรณ์ ข		
	จำนวน	ผล ตอบแทน	เฉลี่ย	จำนวน	ผล ตอบแทน	เฉลี่ย
เงินให้สมาชิกกู้	80	6	4.8	40	6	2.4
เงินฝากและเงินลงทุน	20	3	0.6	60	3	1.8
รวม	100		5.4	100		4.2

รายได้กับสภาพคล่อง

สินทรัพย์	รายได้	สภาพคล่อง
เงินสด	-	สูงมาก
เงินฝากธนาคาร	พอใช้	สูง
พันธบัตรรัฐบาล	ใช้ได้	สูง
เงินให้สมาชิกกู้	ดีมาก	พอใช้
สำนักงาน	-	ต่ำ

จึงมีคำถามว่า ...

**โครงสร้างการเงินที่เป็นมาตรฐาน
มีความสมดุลทั้งความเป็นสหกรณ์
และสถาบันการเงินของสมาชิก
ควรเป็นอย่างไร**

เกณฑ์วัดประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์

1) CAMELS

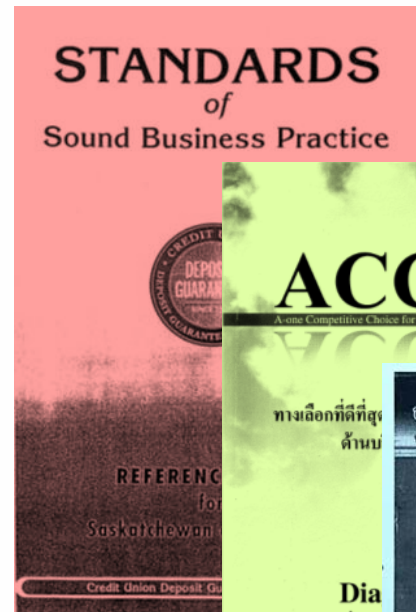
2) CFSAWS:ss

3) คู่มือเกณฑ์อ้างอิง
(Benchmark) ปี 2549

4) เกณฑ์จัดชั้นความเข้มแข็ง
ของสหกรณ์

5) PRUDENTIAL STANDARDS
ของสภาเครดิตยูเนียนโลก
: PEARLS

6) บริษัททริสเรทติ้ง

ระดับการเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์ : CFSAWss

(Cooperative Financial Surveillance and Warning System : Set Standard)

มีตัวชี้วัด 3 ตัว โดยมีค่าประสิทธิภาพ ดังนี้

	<u>ดี</u>	<u>พอใช้</u>	<u>ควรปรับปรุง</u>
(1) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) (ร้อยละ)	< 25	25 – 35	> 35
(2) อัตราส่วนลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด (ร้อยละ)	> 95	89 – 95	< 85
(3) อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)	> 10	4 – 10	< 4

ระดับการเฝ้าระวัง 1 = ปกติ 2 = มากกว่าปกติ 3 = พิเศษ 4 = พิเศษเร่งด่วน

2. CAMELS (กตส.)

	ตัวชี้วัด
<p>C (Capital Strength) ความเข้มแข็งของเงินทุน หรือความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ • ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ • อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์, หนี้ • อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน
<p>A (Asset Quality) คุณภาพสินทรัพย์</p>	<ul style="list-style-type: none"> • อัตราหนี้ค้างชำระ • อัตราหมุนของสินทรัพย์ • อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ • อัตราการเติบโตของสินทรัพย์
<p>M (Management Ability) ขีดความสามารถในการบริหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • อัตราการเติบโตของธุรกิจ
<p>E (Earning Sufficiency) การทำกำไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • กำไรต่อสมาชิก, เงินออมต่อสมาชิก, หนี้สินต่อสมาชิก, • อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน • อัตราการเติบโตของทุนสำรอง, ทุนสะสมอื่น, กำไรสุทธิ • อัตรากำไรสุทธิ
<p>L (Liquidity) สภาพคล่อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • อัตราสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน • อัตราลูกหนี้ที่ชำระได้ตามกำหนด
<p>S (Sensitivity) ผลกระทบต่อธุรกิจ</p>	-

การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์โดยใช้ CAMELS

รายการ	หน่วย	อัตราส่วนของ สอ....จก.		อัตราส่วน สอ.เฉลี่ย ขนาดใหญ่มาก (Peer Group) ปี 2558	ดี มาก	ดี	พอใช้ หรือ ต้อง ปรับปรุง
		2559	2558				
1. ด้านความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง							
1.1 อัตราหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.52	0.47	1.17	✓		
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.05	0.05	0.04		✓	
1.3 อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์	ร้อยละ	4.00	6.12	9.84			✓
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	ร้อยละ	15.44	2.84	7.94			✓
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	ร้อยละ	6.33	6.40	7.20		✓	
2. ด้านคุณภาพของสินทรัพย์							
2.1 อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์	รอบ	0.06	0.06	0.05		✓	
2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	4.23	4.34	3.30	✓		
2.3 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	ร้อยละ	7.65	5.06	8.80		✓	

การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์โดยใช้ CAMELS ต่อ

รายการ	หน่วย	อัตราส่วนของ สอ....จก.		อัตราส่วน สอ.เฉลี่ย ขนาดใหญ่มาก (Peer Group) ปี 2558	ดี มาก	ดี	พอใช้ หรือ ต้อง ปรับปรุง
		2559	2558				
3. ด้านการทำกำไร							
3.1 กำไรต่อสมาชิก	บาท/คน	24,189.79	23,366.48	22,932.89	✓		
3.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	519,673.55	463,410.16	496,994.75	✓		
3.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	522,740.46	515,343.62	560,674.82	✓		
3.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	ร้อยละ	11.17	16.25	15.34	✓		
3.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	ร้อยละ	10.20	8.99	10.62		✓	
3.6 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	ร้อยละ	3.79	11.55	8.46			✓
3.7 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	68.19	68.84	53.99	✓		
4. ด้านสภาพคล่อง							
4.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.36	0.27	0.35		✓	

บริษัททริสเรทติ้ง

ตัวชี้วัด

ความสามารถ ในการทำกำไร

- รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลต่อสินทรัพย์
- รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวม
- กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์
- กำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

คุณภาพสินทรัพย์

- NPL
- หนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้กู้รวม
- ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้กู้รวม
- ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อ NPL

โครงสร้างเงินทุน

- ทุนของสหกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม
- ทุนของสหกรณ์ต่อเงินให้กู้รวม

สภาพคล่อง

- เงินให้กู้รวมต่อเงินฝาก
- เงินให้กู้รวมต่อสินทรัพย์รวม
- สินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก
- สินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม

PEARLS (สภาเครดิตยูเนียนโลก)

ตัวชี้วัด

P (Protection)

การป้องกันความเสี่ยง

- การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
- ความสามารถในการชำระหนี้

E (Effective Financial Structure)

โครงสร้างทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ

- เงินให้กู้ต่อสินทรัพย์
- สภาพคล่องต่อสินทรัพย์
- เงินลงทุนต่อสินทรัพย์
- เงินรับฝากต่อสินทรัพย์
- เงินกู้ยืมต่อสินทรัพย์
- ทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์
- ทุนสำรองต่อสินทรัพย์

A (Asset Quality)

คุณภาพสินทรัพย์

- NPL
- สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (NPA)

R (Rates of Return and Costs)

ผลตอบแทนและต้นทุน

- ดอกเบี้ยเงินให้กู้ต่อเงินให้กู้
- ดอกเบี้ยเงินรับฝากต่อเงินรับฝาก
- อัตราเงินปันผลต่อหุ้นของสมาชิก
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อสินทรัพย์
- หนี้สงสัยจะสูญ

L (Liquidity)

สภาพคล่อง

- การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- สภาพคล่องที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งหมด

S (Signs of Growth)

การเติบโต

การเติบโตของ

- สินทรัพย์, เงินให้กู้, เงินรับฝาก
- เงินกู้ยืมภายนอก, ทุนเรือนหุ้น, ทุนสำรอง
- จำนวนสมาชิก

ถอดรหัส PEARLS

1. ทำไมหุ้นต้องไม่เกิน ร้อยละ 20 ของสินทรัพย์รวม (ทุนดำเนินงานรวม)
2. ทำไมทุนสำรองต้องอย่างน้อย ร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวม (ทุนดำเนินงานรวม)
3. ทำไมเงินรับฝากต้องอยู่ระหว่าง ร้อยละ 70 – 80 ของสินทรัพย์รวม (ทุนดำเนินงานรวม)
4. ทำไมเงินให้กู้ต้องอยู่ระหว่าง ร้อยละ 70 – 80 ของสินทรัพย์รวม (ทุนดำเนินงานรวม)
5. ทำไมเงินฝากและหรือเงินลงทุนต้องอยู่ระหว่างร้อยละ 20 – 30 ของสินทรัพย์รวม (ทุนดำเนินงานรวม)

ตอบในเชิง 1. หลักการและอุดมการณ์สหกรณ์ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสหกรณ์
2. ธุรกิจการเงินที่ดี

PEARLS เปรียบเทียบกับ **CAMEL**

อ่านรายละเอียดของ **PEARLS** ใน
ภาคผนวก แล้วตอบคำถามว่า ระหว่าง
PEARLS กับ **CAMEL** อะไรที่จะวัดความ
เป็นสหกรณ์และสถาบันการเงินของสมาชิก
ได้ดีกว่ากัน

PEARLS เปรียบเทียบกับ CAMEL

ค่าอัตราส่วนทางการเงินของ PEARLS เป็นค่ามาตรฐาน (อิงเกณฑ์) แต่ค่าอัตราส่วนทางการเงินของ CAMEL เป็นค่าเฉลี่ย (PEER Group -อิงกลุ่ม) ค่ามาตรฐานย่อมดีกว่าค่าเฉลี่ย

ระบบ CAMEL ไม่ได้ประเมินผลโครงสร้างทางการเงินของงบแสดงฐานะการเงิน โครงสร้างงบแสดงฐานะการเงินมีผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพและการทำกำไร มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลและยั่งยืนของสหกรณ์

ในขณะที่ PEARLS ประเมินผลจากงบแสดงฐานะการเงินของสหกรณ์อ้อมทรัพย์อย่างชัดเจน

PEARLS เปรียบเทียบกับ CAMEL ในบางอัตราส่วน

CAMEL ใช้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ซึ่งตีความในหลักการแล้ว ถ้าอัตราส่วนหนี้สูงสหกรณ์อาจจะไม่มั่นคง

PEARLS ใช้อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์ทั้งหมดโดยมีค่ามาตรฐานอยู่ที่ร้อยละ 70-80 ซึ่งตีความว่า แม้เงินรับฝากจากสมาชิกจะเป็นหนี้สินของสหกรณ์แต่สหกรณ์ก็ควรจะนำมาใช้เป็นทุนดำเนินงาน เพราะเป็นการส่งเสริมการออมของสมาชิกและทำให้สหกรณ์มีต้นทุนต่ำ ซึ่งเมื่อพิจารณาควบคู่กับอัตราส่วน ทุนเรือนหุ้น+ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งหมด ซึ่งมีค่ามาตรฐานไม่เกินร้อยละ 30 แล้ว สามารถตีความได้ว่า อัตราส่วนหนี้สิน(เงินรับฝาก)ต่อทุนจะมีค่ามาตรฐานอยู่ระหว่าง 2.33-4 เท่า ซึ่งมีความชัดเจนกว่า **CAMEL**

PEARLS เปรียบเทียบกับ **CAMEL**

เป้าหมายของการบริหารเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ คือ การนำทุนของสหกรณ์และเงินรับฝาก มาสร้างรายได้ และในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างสภาพคล่อง คือ มีทรัพย์สินที่เปลี่ยนเป็นเงินสดเพียงพอต่อการรองรับการถอนเงินฝาก

PEARLS จึงกำหนดเป้าหมายการสร้างรายได้ โดยการให้สมาชิกกู้เงินอยู่ที่ร้อยละ 70-80 ของทรัพย์สินทั้งหมด และเป้าหมายการฝากและลงทุนไม่เกินร้อยละ 30 หรือไม่เกิน 1 เท่าของทุนเรือนหุ้น + ทุนสำรอง ซึ่งจะเป็นการบริหารสภาพคล่องควบคู่ไปกับการทำรายได้

โครงสร้างทางการเงิน

ตามเกณฑ์มาตรฐานความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

ทรัพย์สิน

=

หนี้สิน + ทุน

เงินฝากและเงินลงทุน 20 – 30%

(สินทรัพย์สภาพคล่อง $\geq 3\%$)

เงินให้สมาชิก/สหกรณ์อื่นกู้ 70 – 80%

(หนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
< 0.25% ของเงินให้กู้)

สินทรัพย์ถาวร < 10%

เงินรับฝาก 60 – 70%

เงินกู้ยืมภายนอก ไม่เกินทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น 20 – 30%

ทุนสำรอง $\geq 10\%$

สหกรณ์จะก้าวหน้า มั่นคงและยั่งยืน ควรมีโครงสร้างทางการเงินทั้งทางด้านทรัพย์สิน หนี้สิน และทุน ตามเกณฑ์นี้ ทั้งนี้ การเติบโตของทรัพย์สินต้องมากกว่าอัตราเงินเฟ้อ

เกณฑ์มาตรฐานความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ (14 อัตราส่วน)

อัตราส่วน	หน่วย	ค่ามาตรฐาน
1. โครงสร้างทางการเงิน		
1.1 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์รวม	%	> 20.00 - 30.00
1.2 อัตราส่วนเงินรับฝาก (เฉพาะสมาชิก) ต่อสินทรัพย์รวม	%	> 60.00 - 70.00
1.3 อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น (สมาชิกและสหกรณ์อื่น) ต่อสินทรัพย์รวม	%	> 70.00 - 80.00
1.4 อัตราส่วนเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินลงทุน เงินฝากสหกรณ์อื่น และตัวสัญญาใช้เงินสหกรณ์อื่นต่อสินทรัพย์รวม	%	> 20.00 - 30.00
1.5 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์รวม	%	> 10.00
1.6 อัตราส่วนเงินกู้ยืมภายนอกต่อทุนของสหกรณ์	เท่า	≤ 1.00
2. สภาพคล่องทางการเงิน		
2.1 อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน	เท่า	> 0.85
2.2 อัตราลูกหนี้เงินกู้ที่ชำระได้ตามกำหนด	%	> 95.00
2.3 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝากทั้งสิ้น (สมาชิกและสหกรณ์อื่น)	%	> 3.00
3. ประสิทธิภาพการทำรายได้		
3.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย	%	> 8.50
3.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	≤ 25.00
4. คุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง		
4.1 อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น (สมาชิกและสหกรณ์อื่น)	%	≤ 0.25
4.2 อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อทุนสำรอง	เท่า	≤ 1.00
4.3 อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ (เฉพาะสมาชิก) ต่อทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝาก (เฉพาะสมาชิก)	เท่า	≤ 1.00

การประเมินอัตราส่วนทางการเงิน

(คะแนนรวม 100 คะแนน)

หมวด	จำนวน อัตราส่วน	คะแนนดิบ ข้อละ 8 คะแนน	ถ่วงน้ำหนัก ข้อละ (คะแนน)	คะแนน รวม
1. โครงสร้างทางการเงิน	6	48	1.1458	55
2. สภาพคล่องทางการเงิน	3	24	1.0417	25
3. ประสิทธิภาพการทำรายได้	2	16	0.6250	10
4. คุณภาพสินทรัพย์ และการป้องกันความเสี่ยง	3	24	0.4167	10
รวม	14	112	-	100

ความหมายของระดับชั้นคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ชั้นคุณภาพ	ความหมาย
> 85	A+	ดีเยี่ยมเกินความคาดหมาย
> 80 – 85	A	ดีเยี่ยม
> 75 – 80	B+	ดี
> 70 – 75	B	ค่อนข้างดี
> 65 – 70	C+	สูงกว่าค่าที่ยอมรับได้
> 60 – 65	C	ค่าที่ยอมรับได้
> 55 – 60	D+	ต้องใช้ความพยายามในการปรับปรุง
≤ 55	D	ต้องใช้ความพยายามในการปรับปรุงอย่างมาก

1. หมวดโครงสร้างทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน
1.1 อัตราส่วนทุนเรือนหุ้นต่อสินทรัพย์รวม $\frac{\text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$	> 20.00 - 30.00	8
	> 18.33 - 20.00 , > 30.00 - 40.00	7
	> 16.67 - 18.33 , > 40.00 - 50.00	6
	> 15.00 - 16.67 , > 50.00	5
	> 13.33 - 15.00	4
	> 11.67 - 13.33	3
	> 10.00 - 11.67	2
	≤ 10.00 - 11.67	1
1.2 อัตราส่วนเงินรับฝาก (เฉพาะสมาชิก) ต่อสินทรัพย์รวม $\frac{\text{เงินรับฝาก (เฉพาะสมาชิก)}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$	> 60.00 - 70.00	8
	> 51.67 - 60.00 , > 70.00 - 73.67	7
	> 43.33 - 51.67 , > 73.67 - 77.33	6
	> 35.00 - 43.33 , > 77.33 - 81.00	5
	> 26.67 - 35.00 , > 81.00 - 84.67	4
	> 18.33 - 26.67 , > 84.67 - 88.33	3
	> 10.00 - 18.33 , > 88.33 - 92.00	2
	≤ 10.00 , > 92.00	1

1. หมวดโครงสร้างทางการเงิน ต่อ

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน	
1.3 อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น (สมาชิกและสหกรณ์อื่น) ต่อสินทรัพย์รวม	> 70.00 - 80.00	8	
	> 60.00 - 70.00 , > 80.00 - 82.00	7	
	> 50.00 - 60.00 , > 82.00 - 84.00	6	
	≤ 50.00 , > 84.00 - 86.00	5	
	> 86.00 - 88.00	4	
	> 88.00 - 90.00	3	
	> 90.00 - 92.00	2	
	> 92.00	1	
	1.4 อัตราส่วนเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินลงทุนเงินฝากสหกรณ์อื่น ตัวสัญญาใช้เงินสหกรณ์อื่นต่อสินทรัพย์รวม	> 20.00 - 30.00	8
		> 15.00 - 20.00 , > 30.00 - 40.00	7
> 10.00 - 15.00 , > 40.00 - 50.00		6	
> 5.00 - 10.00 , > 50.00		5	
> 3.50 - 5.00		4	
> 2.00 - 3.50		3	
> 0.50 - 2.00		2	
≤ 0.50		1	

1. หมวดโครงสร้างทางการเงิน ต่อ

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน
1.5 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์รวม $\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$	> 10.00	8
	> 9.00 - 10.00	7
	> 8.00 - 9.00	6
	> 7.00 - 8.00	5
	> 6.00 - 7.00	4
	> 5.00 - 6.00	3
	> 4.00 - 5.00	2
	≤ 4.00	1
1.6 อัตราส่วนเงินกู้ยืมภายนอกต่อทุนของสหกรณ์ $\frac{\text{เงินกู้ยืมภายนอก}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$	≤ 1.00	8
	> 1.00 - 1.08	7
	> 1.08 - 1.17	6
	> 1.17 - 1.25	5
	> 1.25 - 1.33	4
	> 1.33 - 1.42	3
	> 1.42 - 1.50	2
	> 1.50	1

2. หมวดสภาพคล่องทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน
2.1 อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน $\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$	> 0.85	8
	> 0.73 - 0.85	7
	> 0.60 - 0.73	6
	> 0.48 - 0.60	5
	> 0.35 - 0.48	4
	> 0.23 - 0.35	3
	> 0.10 - 0.23	2
	≤ 0.10	1
2.2 อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด $\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ที่ชำระได้ตามกำหนด}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$	> 95.00	8
	> 93.33 - 95.00	7
	> 91.67 - 93.33	6
	> 90.00 - 91.67	5
	> 88.33 - 90.00	4
	> 86.67 - 88.33	3
	> 85.00 - 86.67	2
	≤ 85.00	1

2. หมวดสภาพคล่องทางการเงิน ต่อ

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน
2.3 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง $\frac{\text{อัตราสินทรัพย์สภาพคล่องที่ดำรงในเดือนที่ 1} + \dots + \text{อัตราสินทรัพย์สภาพคล่องที่ดำรงในเดือนที่ 12}}{12}$	> 3.00	8
	> 2.67 - 3.00	7
	> 2.33 - 2.67	6
	> 2.00 - 2.33	5
	> 1.67 - 2.00	4
	> 1.33 - 1.67	3
	> 1.00 - 1.33	2
	≤ 1.00	1

3. หมวดประสิทธิภาพการทำรายได้

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน
<p>3.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อทุนของสหกรณ์ถั่วเหลือง</p> $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถั่วเหลือง}} \times 100$	> 8.50	8
	> 7.67 - 8.50	7
	> 6.83 - 7.67	6
	> 6.00 - 6.83	5
	> 5.17 - 6.00	4
	> 4.33 - 5.17	3
	> 3.50 - 4.33	2
	≤ 3.50	1
<p>3.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน</p> $\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}} \times 100$	≤ 25.00	8
	> 25.00 - 26.67	7
	> 26.67 - 28.33	6
	> 28.33 - 30.00	5
	> 30.00 - 31.67	4
	> 31.67 - 33.33	3
	> 33.33 - 35.00	2
	> 35.00	1

4. หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน
<p>4.1 อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น (สมาชิก และสหกรณ์อื่น)</p> $\frac{\text{หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ทั้งสิ้น (สมาชิกและสหกรณ์อื่น)}} \times 100$	<p>≤ 0.25</p> <p>> 0.25 – 0.71</p> <p>> 0.71 – 1.17</p> <p>> 1.17 – 1.63</p> <p>> 1.63 – 2.08</p> <p>> 2.08 – 2.54</p> <p>> 2.54 – 3.00</p> <p>> 3.00</p>	<p>8</p> <p>7</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p>
<p>4.2 อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อทุนสำรอง</p> $\frac{\text{สินทรัพย์ถาวร}}{\text{ทุนสำรอง}}$	<p>≤ 1.00</p> <p>> 1.00 - 1.25</p> <p>> 1.25 - 1.50</p> <p>> 1.50 - 1.75</p> <p>> 1.75 - 2.00</p> <p>> 2.00 - 2.25</p> <p>> 2.25 - 2.50</p> <p>> 2.50</p>	<p>8</p> <p>7</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p>

4. หมวดคุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง ต่อ

อัตราส่วนทางการเงิน	ค่าอ้างอิง	คะแนน
4.3 อัตราส่วนลูกหนี้เงินกู้ (เฉพาะสมาชิก) ต่อทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝาก (เฉพาะสมาชิก) $\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ (เฉพาะสมาชิก)}}{\text{ทุนเรือนหุ้น} + \text{เงินรับฝาก (เฉพาะสมาชิก)}}$	≤ 1.00	8
	> 1.00 - 1.08	7
	> 1.08 - 1.17	6
	> 1.17 - 1.25	5
	> 1.25 - 1.33	4
	> 1.33 - 1.42	3
	> 1.42 - 1.50	2
	> 1.50	1

เกณฑ์มาตรฐาน การบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์

เกณฑ์มาตรฐาน
ความมั่นคง
ทางการเงินของ
สหกรณ์ออมทรัพย์

เกณฑ์การวัด
พื้นฐานความเป็น
สหกรณ์ออมทรัพย์

การบริหารความเสี่ยง
สหกรณ์ออมทรัพย์

ธรรมาภิบาล
สหกรณ์ออมทรัพย์

เชิงปริมาณ

เชิงคุณภาพ

ข้อมูลเพิ่มเติม : www.fsct.com

ผลการให้คะแนน 14 อัตราส่วนทางการเงิน

คะแนน	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3	เกรด	รวม
8	36	7	35	34	27	438	229	เป็นค่าสมมุติ	เป็นค่าสมมุติ	57	384	283	480	212	A+	1
7	78	22	43	69	14	5	21			37	14	72	0	61	A	17
6	88	30	47	76	13	8	33			71	7	28	1	44	B+	59
5	279	53	76	143	21	5	34			113	4	16	0	28	B	103
4	1	61	22	44	33	4	65			86	4	11	0	12	C+	106
3	1	65	25	61	70	3	56			54	11	10	0	13	C	88
2	1	63	26	56	94	3	46			41	8	11	0	13	D+	70
1	1	184	211	2	213	19	1			26	53	54	4	102	D	41
	485	485	485	485	485	485	485					485	485	485	485	485

กรณีศึกษา

จากการประเมิน สอ.485 แห่ง ตามเกณฑ์มาตรฐานฯ

อัตราส่วน..... ได้ 8 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 8 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 8 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 8 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 8 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 1 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 1 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 1 คะแนน มี ..... แห่ง
อัตราส่วน..... ได้ 1 คะแนน มี ..... แห่ง

สรุป

ในประเทศไทยเริ่มรับรู้มาตรฐานทางการเงิน โดย PEARLS ปี พ.ศ. 2551 สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นจำนวนมากยอมรับว่า PEARLS เป็นมาตรฐานสากลที่ทั่วโลกยอมรับ และตั้งเป้าหมายระยะยาว ว่าจะต้องไปถึงให้ได้ ถึงแม้สหกรณ์บางแห่งจะมีความเห็นว่าเป็นการยากที่จะทำให้สำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานได้.....

it may be difficult, but it is possible

มันอาจจะยากแต่ก็เป็นไปได้

ขอบคุณ...สวัสดิ์ครับ

ขอขอบคุณ

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

www.fsct.com